

KRP – klasyczny rachunek predykatów
(inaczej: klasyczny rachunek kwantyfikatorów) – Logika pierwszego rzędu

Alfabet języka rachunku predykatów zawiera następujące symbole:

1. stałe logiczne:

– spójniki logiczne: $\sim \wedge \vee \rightarrow \leftrightarrow \perp \downarrow |$

– kwantyfikatory: $\wedge \vee$

2. stałe nazwowe: $a_1, a_2, a_3, \dots$

3. zmienne indywidualowe: $x_1, x_2, x_3, \dots$

4. symbole funkcyjne:

$f_1^1, f_2^1, f_3^1, \dots$

$f_1^2, f_2^2, f_3^2, \dots$

$f_1^3, f_2^3, f_3^3, \dots$

.....

5. litery predykatowe:

$P_1^1, P_2^1, P_3^1, \dots$

$P_1^2, P_2^2, P_3^2, \dots$

$P_1^3, P_2^3, P_3^3, \dots$

.....

6. symbole techniczne: $( ) ,$

Predykaty – funktory zdaniotwórcze o argumentach nazwowych.

Funkcje zdaniowe – wyrażenia zawierające zmienne, które po podstawieniu za te zmienne odpowiednich stałych stają się zdaniami.

Stałe nazwowe to nazwy własne przedmiotów.

Zmienne indywidualowe (**zmienne nazwowe**) to litery, za które wolno podstawić nazwy dowolnych przedmiotów.

Zakres zmiennej to zbiór przedmiotów oznaczanych przez nazwy, które można za nią podstawiać; mówimy, że zmienna **przebiega** ten zbiór.

Zmienne indywidualowe jako swój zakres zmienności mają zbiór wszystkich (rozważanych) indywidualów, czyli tzw. **uniwersum**. Używając zmiennych indywidualowych zawsze należy określić ich zakres zmienności.

Dany przedmiot a z zakresu zmiennej x **spełnia** daną funkcję zdaniową $F(x)$ wtedy, gdy po podstawieniu jego nazwy za zmienną x w tej funkcji otrzymujemy zdanie prawdziwe $F(a)$.

Deskrypcje to złożone wyrażenia nazwowe, które denotują dokładnie jeden obiekt.

Kwantyfikatory należą do kategorii syntaktycznej operatorów zdaniotwórczych.

Zmienna objęta kwantyfikatorem – występująca pod nim (za nim).

Zakres kwantyfikatora to zakres zmiennej objętej tym kwantyfikatorem.

Zasięg kwantyfikatora – wyrażenie w nawiasie otwartym bezpośrednio po nim.

Zmienna związana przez dany kwantyfikator (na danym miejscu) – zmienna objęta tym kwantyfikatorem i występująca w jego zasięgu.

Zmienna wolna (w danym wyrażeniu) – zmienna nie związana w tym wyrażeniu (przynajmniej na jednym miejscu).

Jeżeli w wyrażeniu są zmienne wolne, to reprezentuje ono funkcję zdaniową; w przeciwnym przypadku (nie ma zmiennych lub wszystkie są związane) wyrażenie reprezentuje zdanie.

Termami (formułami nazwowymi) języka rachunku predykatów nazywamy wszystkie (i tylko):

- (1) zmienne indywiduowe oraz stałe nazwowe,
- (2) wyrażenia postaci $f_i^n(\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n)$, gdzie $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$ są dowolnymi termami, a f_i^n to symbol funkcyjny n-argumentowy.

Formułami atomowymi języka rachunku predykatów nazywamy wszystkie (i tylko) wyrażenia postaci $P_i^n(\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n)$, gdzie $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$ są dowolnymi termami, a P_i^n to predykat n-argumentowy.

Formułami zdaniowymi języka rachunku predykatów nazywamy wszystkie (i tylko):

- (1) formuły atomowe,
- (2) wyrażenia postaci: $\sim(A)$, $\bigwedge_{x_i}(A)$, $\bigvee_{x_i}(A)$, gdzie A jest dowolną formułą zdaniową,
- (3) wyrażenia postaci: $(A) \wedge (B)$, $(A) \vee (B)$, $(A) \rightarrow (B)$, $(A) \leftrightarrow (B)$, gdzie A i B są dowolnymi formułami zdaniowymi.